

Výrazná účast české parlamentní delegace na Zimním zasedání Parlamentního shromáždění OBSE

Ve dnech 22. – 23. února 2024 se ve Vídni uskutečnilo 23. Zimní zasedání Parlamentního shromáždění Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (PS OBSE), kterého se zúčastnilo více než 230 parlamentářů z 54 členských zemí OBSE.

Českou republiku reprezentovali členové Stálé parlamentní delegace do PS OBSE poslankyně Lucie Potůčková, která delegaci vedla, poslanec Hayato Okamura a senátoři Ladislav Václavec a Jaroslav Zeman.

Letošní Zimní zasedání bylo věnováno tématu evropské bezpečnosti s důrazem na pokračující ruskou invazi na Ukrajině, jejíž druhé výročí si svět v těchto dnech připomíná. Delegace Ruské federace se tentokrát zasedání neúčastnila, Bělorusko vyslalo jednoho zástupce.

Na programu konference byly schůze politického, ekonomického a lidskoprávního výboru, společná schůze všech výborů s obecnou rozpravou, zasedal rovněž Stálý výbor vedoucích delegací, proběhlo jednání ad hoc výborů i Podpůrného týmu pro Ukrajinu (za ČR se zúčastnili posl. L. Potůčková a H. Okamura), uskutečnilo se několik doprovodných akcí.

V rámci lidskoprávního výboru, jehož schůzi předsedala poslankyně Lucie Potůčková, proběhla debata na téma politických vězňů a disidentů. Jako hlavní host na pozvání L. Potůčkové vystoupila Svjatlana Tichanovská, běloruská opoziční politička a aktivistka. Běloruská delegace proti tomuto bodu programu protestovala a následně opustila jednací sál. S. Tichanovská ve svém projevu hovořila o politických vězních v Bělorusku, kritizovala blížící se nedemokratické volby v Bělorusku a vyzvala PS OBSE, aby po vzoru PS Rady Evropy přizvala na svá zasedání jako pozorovatele představitele běloruské politické opozice.

Debatou také rezonovalo jméno Alexeje Navalného, ruského opozičního politika a dlouholetého kritika Kremlu pronásledovaného Putinovým režimem, jenž před několika dny zemřel za podezřelých okolností v gulagu na Sibíři. Lucie Potůčková označila jeho smrt za vraždu, a v této souvislosti zmínila citát Václava Havla „*Lhostejnost k druhým a lhostejnost k osudu celku je přesně to, co otevírá dveře zlu.*” Dveře zlu jsou dokořán otevřeny a bude potřeba obrovské úsilí, odvaha a trpělivost od nás všech, abychom se tomuto zlu dokázali společně postavit,” dodala. V rámci svého projevu také L. Potůčková mimo jiné odsoudila nelegální zadržení a uvěznění členů bývalé pozorovatelské mise OBSE na Ukrajině Ruskem.

V hlavní plenární debatě poslanec Hayato Okamura vyjádřil postoj ČR k pokračující ruské agresi na Ukrajině: „Porážka Ukrajiny by výrazně změnila světovou geopolitickou architekturu. Je proto důležité respektovat sankce vůči Rusku a nepodporovat jejich obcházení. Cílem sankcí je oslabit ruskou ekonomiku, která podporuje Putinovu agresivní politiku.” V této souvislosti připomenul, že ČR aktivně podporuje desetibodový Mírový plán prezidenta Zelenského jako jedinou možnou cestu k spravedlivému a udržitelnému míru. Spolu s Francií, Švédskem a Japonskem v současnosti ČR předsedá pracovní skupině k prvnímu bodu Mírového plánu týkajícího se jaderné a radiální bezpečnosti. H. Okamura také připomenul, že je potřeba silně a vytrvale podporovat demokraticky smýšlející běloruské a ruské občany v zápase s diktaturou.

Na okraj zasedání proběhl pracovní oběd dávaný předsedkyní lidskoprávního výboru poslankyní Lucií Potůčkovou ve spolupráci se zástupkyní OBSE pro svobodu médií

pí. Teresou Ribeiro na téma bezpečnosti novinářů. L. Potůčková rovněž debatu moderovala. Parlamentáři v jeho rámci diskutovali, jak legislativně zajistit bezpečné prostředí pro novináře a zamezit útokům na ně, sdíleli příklady dobré praxe i obtíže, kterým v této souvislosti jako zákonodárci čelí.

V souvislosti s letošním předsednictvím ČR ve Visegrádské skupině se rovněž uskutečnila recepce dávaná delegacím členských zemí českou parlamentní delegací ve spolupráci se Stálou misí ČR při OBSE ve Vídni. Úvodní slova pronesl spolu s velvyslancem Ivo Šrámkem poslanec Hayato Okamura. V následném neformálním rozhovoru s diplomaty a zástupci jednotlivých parlamentů byla debatována témata jako agrese Ruska proti Ukrajině, nebo současné velké obstrukce Ruské federace v OBSE, ochromující zdravé fungování této významné mezinárodní organizace.

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) je největší regionální organizací, která se zabývá problematikou mezinárodní bezpečnosti. Sdružuje 57 členských států z Evropy, střední Asie a Severní Ameriky. Všechny orgány OBSE, včetně jejího Parlamentního shromáždění, byly vytvořeny na základě Pařížské charty pro novou Evropu, která byla přijatá na Pařížském summitu v roce 1990. První zasedání Parlamentního shromáždění se konalo v Budapešti v r. 1992.

Zimní zasedání PS OBSE dává každoročně příležitost pro parlamentáře z celého regionu OBSE k diskusi s čelnými představiteli této organizace o důležitých tématech vztahujících se k závazkům a hodnotám OBSE. Během jednání se připravují hlavní rezoluce, které budou projednány na Výročním zasedání PS OBSE, které se letos na přelomu června a července uskuteční v Bukurešti.

